

1 TPLA125 B1 #49

త చ న :

మం. పకాప్స్కయా

02/02

శిశు హంతకులు

"IT ACTUALLY HAPPENED"

అనువాదం :

మానేపల్లి తాతాచార్య

ప్రజాశక్తి ప్రచురణ : 29

నెల : మూడవది

ప్రజాశక్తి పేస్, బెజవాడ.

“మీలో గల దయా దాక్షిణ్యాలు పూర్తిగా నాశనంచేసి కంట
బడిన రష్యనునల్లా ప్రాణాలు తెగటార్చాలి. వృద్ధులుగాని, శిశు
వులుగాని, స్త్రీలుగాని సందేహం యేకోశాన్నగూడా వుంచుకో
కుండా హతశూర్చాలి” [హిట్లరు]

“మనను వ్యతిరేకించిన ప్రతి ప్రాణిని నాశనం చేయండి”
[గోరింగు].

“జర్మను సైనికులలో దయా దాక్షిణ్యాలు లేకుండా పెరికి
వేయాలి. స్త్రీలుగాని, వృద్ధులుగాని, శిశువులుగాని, యెవ్వరిమీద
కూడా దయ అనేది చూపకుండా చేయాలి” [గోబెల్సు].

ఈ పల్కుల ఫలితాలే యీ పుస్తకంలోని సంఘటనలు.

— అనువాదకుడు.

ప్రవేశిక

ఈ చిన్నిపుస్తకములో వివరించిన సంఘటనలు కట్టుకథలు కావు. ప్రత్యక్షంగా జరిగి, అనేకులచేత ఋజువు చేయబడినవే. ఇవన్నీ జర్మను సేనలయొక్క ముష్కరత్వమును తెలియ జేస్తాయి.

ఎర్రసైనికులకు తాము యెందుకు యుద్ధంచేస్తున్నదీ పూర్తిగా తెలుసును. తాము స్థాపించుకున్న ప్రపంచంలోకల్లా ఆయున్నతమైన సమాజ విధానం నిలదెట్టుకోటానికే తాము యుద్ధంచేస్తున్నామని వారు జాగా యెరుగుదురు. ఆపోరాటమే వారియొక్కయు ప్రపంచ ప్రజలయొక్కయు భావిజీతాన్ని నిర్ణయించేదని వారి నమ్మకం. అందుకేవారు విజయం పొందటమో, పీరమరణం చెందటమో నన్న భావంతో పోరాడుతున్నారు.

కాని ఫాసిస్టుసైనికులు దీనికి పూర్తివ్యతిరేకం. ఫాసిస్టు సాధారణ సైనికులకు తాము యెందుకు యుద్ధంచేస్తున్నదీ యేమాత్రం తెలియదు. ప్రపంచప్రజలను దోచుకోటానికిగాను ప్రపంచాధిపత్యం సంపాదించటానికి కొందరు అల్పసంఖ్యాకులు చేస్తున్న ప్రయత్నానికే తాము పోరాడుతున్నామని వారికి తెలియదు. అలా తెలిస్తే ఆయుధాలు ముట్టటానికే అంగీకరింపరు. అందుకనే ఫాసిస్టులు వీరినెంతసేపూ అజ్ఞానంలోను, పశుత్వంలోను వుంచటానికి ప్రయత్నిస్తుంటారు. అందుకు ప్రబలవిదర్శనం ఫాసిస్టు నాయకులు పల్కిన పల్కులే.

“ ‘పెట్యా’ నివసిస్తున్నగుడిసెలో జర్మన్లు తమ ఆహారం తయారు చేసుకుంటున్నారు. అందులోనుంచి ‘పెట్యా’ ఒక మాంసపుముక్కా. ఒక బంగాళాదుంపా తీసుకుతిన్నాడు. దానికి గాను అతడిని బ్రతికి వుండగానే కాల్చి చంపారు. ‘జినా పెటుష్ కొవా’ వీధివెంట పోతూ జర్మన్లదగ్గర మిఠాయితట్ట వుండటం చూచింది. ఆమె వయస్సు ఐదు సంవత్సరాలు. జర్మన్లసంగతి ఆ పిల్లకు తెలియక ఒక మిఠాయివుండ తీసుకుతిన్నది. అందుకు గాను జర్మన్లు ఆ పిల్లను చంపేశారు. తన చెల్లెలికోసం పగతీర్చు కోటానికిగాను ‘జినా’ అన్న కొల్యా జర్మన్లువుంటున్న గుడిసె తగులబెట్టాడు. మర్నాడు ప్రొద్దుట ‘జినా’ కుటుంబాన్నంతటినీ ఆర్గురిని-ఫాసిస్టులు ఉరితీసేశారు. మాగ్రామంలో వారిచేతికందిన వారినల్లా ఉరితీసేశారు. పైనుంచి వాళ్ళు వ్రేలాడుతుంటే వారి కాళ్ళక్రింద చలిమంటలు వేసుకుంటుండేవారు.”

మాస్కో ప్రాంతంలోని ‘యుగోరోవా’ గ్రామంనుంచి ‘లిడారయబెత్సెవా’ అను పిల్ల ఈ విషయం వ్రాసింది. ఆమె ఉత్తరంతోపాటు చేతితో వ్రాసిన కొన్ని చొమ్మలుకూడా పంపించింది : (1) ఆకుపచ్చ దుస్తులతోనున్న యిద్దరు జర్మన్లు ఒక పసిబాలుణ్ణి మంటలలోకి విసరుతుండటం, (2) ఒక పసిపిల్లను జర్మన్లు రివోల్వరుతో కాల్చుతుండటం; ఆ పసికూనగుండెలమీద ఒక యెర్రని రక్తపు మరక, (3) ఆడవారు, మగవారు, శిశువులు చెట్లనుండి ఉరితీయబడి వ్రేలాడుతుండటం. ఈ వ్రేలాడు

తున్న ప్రతిబొమ్మక్రింద వివరాలు వ్రాయబడ్డవి. (తల్లి) 'పెడరో వనా' 40 సంవత్సరాలు. 'అన్య' (కూతురు) 17 సంవత్సరాలు. 'వీరా' (మరొకకూతురు) 15 సంవత్సరాలు. 'కోల్యా' కొడుకు 13 సంవత్సరాలు. 'టాస్యా' 7 సంవత్సరాలు. 'టోల్యా' 2 సంవత్సరాలు.

ఉ త్త ర ం

"నాన్నా, అమ్మను తీసుకొనిపోయారు. నాన్నా, ఫాసిస్టులు పసికూనలను గూడా సంశయం లేకుండా పైకి యెగురవేసి క్రింద కత్తులు నిలబెడుతుంటారు."

యుద్ధరంగంలోనున్న తన తండ్రికి 'లెన్యా' వ్రాసిన ఉత్తరంలోని భాగమిది.

టాంకులోని మామ

"ఒక 'టాంకు' పెద్ద శబ్దంచేసుకుంటూ వీధిలో నడుచుకుపోతుంది. హటాత్తుగా ఆగిపోయింది - ఏదో చెడిపోయి వుంటుంది. నల్లనిదుస్తులతోనున్న ఇద్దరుఫాసిస్టులు బయటికిరావడం నేను చూచాను. ఒకడు 'టాంకు'ను బాగుచెయ్యటం ప్రారంభించాడు; రెండవవాడు ప్రక్కయింటిలో చొరబడి అంతా వెతకగా ఒకచోట రొట్టె దొరికింది. డేబియదగ్గర కూర్చుని తినడం ప్రారంభించాడు. ఆ యింటిప్రక్కవారి నాలుగేండ్ల పసిపిల్లడు లోపలికివచ్చి "నాకొకముక్క పెట్టవు, నూనుయ్యా" అని చెయ్యి చాపాడు.

ఆ జర్మనువాడు అది వినిపించుకోనేలేదు. ఆ పిల్లవాడు అందువల్ల తనంతట తానే ఒక రొట్టెముక్క అక్కడినుంచి తీసుకున్నాడు. అదిచూచి జర్మనువాడు ఒక స్పానర్ తీసుకొని, తన బలంకొద్దీ ఆ పిల్లవాడి నెత్తిమీద కొట్టాడు....పిల్లవాడు

భూమికి వారిగాడు, కాని జర్మనువాడు నిశ్చింతగా రొట్టె తిన సాగాడు. పుష్టిగా తిన్నతర్వాత గుడిసెవదిలి వెళ్ళిపోయాడు”.

‘విట్యా బెస్సోనో’ యిది స్వయంగా చూచింది.

దా రి లో

“జర్మన్లు వచ్చినతర్వాత మా గ్రామం విడిచి వెళ్ళిపోవటం యెంతో కష్టమనిపించింది. మేము పోతుండగా మార్గమధ్యంలో జర్మన్లు పైనుంచి విమానాల్లోవచ్చి మెషినుగన్లతో కాల్చ సాగారు. స్త్రీలు, పిల్లలు, ఘుసలివాళ్లు యెంతోమంది చచ్చిపో యారు. భయంతో ఆడవాళ్ళుపరుగెత్తుతుంటే పిల్లలు యేడుస్తూ వాళ్ళ కొంగులు పట్టుకు వ్రేలాడుతుండేవారు....

కాలినిన్ లోని ‘క్లావచిజోవ్’ అను విద్యార్థి వ్రాసిన వ్యాసం లోని భాగమిది.

వంశాయతీ

వేమన గ్రంథాలయం,

శేలవ్రాలు :: కృష్ణా జిల్లా.

‘స్వాస్థో-పోమాజికన్’ అను గ్రామంనుంచి జర్మన్లు తరిమి వేయగా ‘జోయాపియోకిట్సావా’ అను పిల్ల తన తల్లితోనూ, తమ్ములతోనూ బయలుదేరింది. తల్లి యిద్దరు పిల్లలను యెత్తుకున్నది. పసి సంవత్సరాల ‘జోయా’ మిగిలిన పసి పిల్లను యెత్తుకోవలసివచ్చింది - అది ఆమె శక్తికిమించిన పనే.

ఆ రాత్రి చాలా చలిగావుంది. నీళ్ళన్నీ గడ్డగట్టుకుపోయినవి. అలాంటి సమయంలో సాధారణంగా పోయ్యిప్రక్కన వెచ్చగా కూర్చుంటుంటారు.

‘జోయా’ యింటిలోగూడా అన్ని సౌకర్యాలూవున్నవి. జర్మన్లు వచ్చి వెళ్ళిపోవలసినదని ఆజ్ఞాపించినప్పుడు పిల్లలంతా నిద్రపోతున్నారు. ఇక నేవిషయమైగాని జర్మన్లను వేడుకుని లాభం వుండవని ‘జోయా’కి, ఆమె తల్లికి బాగా తెలుసు. అందువల్ల మారుమాటాడకుండా బయటికి వచ్చేశారు.

ఆకాశంలో బాబులు పేలిన వెలుగులు అప్పుడప్పుడు కనబడుతున్నవి. గాలి నిలువనివ్వకుండావుంది. ఇద్దరిపిల్లల బరువుతో తల్లి భారంగా నడుస్తున్నది. ‘జోయా’కి ఆ పసిపిల్లను యెత్తుకుని నడవటం అసాధ్యమైపోయింది.

“అమ్మా, నా చేతులు పీకుతున్నాయి” అని కేకవేసింది.

తల్లి జవాబుయివ్వకుండా నడుచుకుపోతున్నది. ఆమెకు పరిస్థితులు బాగా అర్థమయినవి.....

“అమ్మా, పాప జారిపోతుంది. ఇక నేను యెత్తుకోలేను” అన్నది ‘జోయా’ దుఃఖంతో.

“ఆ మంచులో పారెయ్యి” అన్నదితల్లి గద్గదకంఠంతో. పిల్ల భయంతో, “అమ్మా చచ్చిపోదూ!” అన్నది.

“మంచులో పారెయ్యి” అని మళ్ళా గంభీరంగా అన్నది తల్లి మెల్లిమెల్లిగా నడుచుకుపోతూ.... యిద్దరిలో ఒకరిని బలి యివ్వకతిప్పదు. చిన్న పిల్లనే బలియిచ్చింది!

ఆ పిల్ల కండ్లనీళ్లుపెట్టుకొని “లేదు. నేను పారవెయ్యలేదు, మెల్లగా మంచులో సడుకోబెట్టాను.” అని చెప్పింది.

ఆ పసిపిల్ల నిశ్శబ్దంగా ఊరుకున్నది. కాని జోయాకు ఆపిల్ల యేడుస్తున్నట్టునుపించింది. ఆమె భ్రమ.... చేతులతో చెవులు మూసుకొని పరుగెత్తసాగింది. తల్లి వెనుక భారంగా నడుచుకువస్తుంది.

ఆ సమయంలో తల్లిప్రక్కనే ఒక బాంబు పడి. తల్లినీ, యిద్దరు పిల్లల్ని చంపేసింది. ఆమెపట్ల జర్మన్లకన్న మృత్యువే కొంత దయచూపింది. ఇద్దరి కొడుకులతోసహా ఆమెను తీసుకుపోయింది. ఇంక నామెకు కావలసినదేమున్నది, జర్మన్ల నరకం తప్పినతర్వాత? ఆ భయంకర చీకటిరాత్రిలో జోయా ఒక్కతే మిగిలింది.

“నా వ్రేళ్లుగూడా తెగిపోయినై ..... ఆ హంతకులు నా వ్రేళ్ళనుగూడా బలిగొన్నారు.....” అని బాధను సహిస్తూ, ఎంతో పెద్దమనిషిలాగ మాట్లాడసాగింది.

చరిత్రలో పోలిక

‘సిమా మార్కినా’ రెండుకళ్ళూ నల్లగా మిలమిలలాడుతుంటవి. కాని ఆమె చూడగలిగేది ఒకకంటితోనే .... ముఖం,

కండ్లక్రింద భాగమంతా గుడ్డతోకట్టిన కట్టలో నిండిపోయి కనబడుతుంది.

డాక్టరు ఆ కట్టనువిప్పగానే, ఆ దృశ్యం చూడడానికి భయంకరంగా వుంటుంది. బుగ్గలుండవలసినచోట పెద్దపెద్ద రంధ్రాలు కనబడుతుంటవి. పెదపులు వికృతరూపంతో కనబడుతుంటవి. బాంబుపడ్డప్పుడు ఒకముక్క ముఖం ఒకభాగంలోంచి దూసుకుపోయి మరొకప్రక్కకు వచ్చేసింది. దానివల్ల నాలుక గూడా చీలిపోయింది.

ఆమె మాట్లాడటానికి ప్రయత్నిస్తుంది; కాని అది అర్థం కావటంకష్టం. ఆమెకు చమవురావడం చాలామంచిదైపోయింది. మాటలతో బోధపర్చలేనప్పుడు ప్రాసించాపిస్తుంది.

‘వోలోకోలామస్కు’ ప్రాంతాలలోని ‘నోవో-అలెగ్జాండ్రోవ్ కా’ అన్న గ్రామంలో ‘సిమా’ పుట్టింది, జనవరి 16 వ తేదీన జర్మనులు వెనుకకు పారిపోయారు. ఎన్నో ఇళ్ళను తగులబెట్టారు; ప్రజానీకాన్నంతటినీ వెనుకకు తరుముకువెళ్ళారు.

‘సిమా’ యింట్లో యెర్ర సైనికులు పడివున్నారు, అనేకమంది స్త్రీలు, పిల్లలు వాళ్ళయింట్లో చలిమంటకాడ చేరారు. తుపాకి కాల్పులు ఆగిపోయినవి. మన యెర్ర సైనికులు గ్రామంలోకి వస్తున్నారు.

ఆ ఫాసిస్టు హంతకుడు యెక్కడ దాక్కునివున్నాడో : తక్కినవాళ్ళతో పారిపోటానికివీలులేక అక్కడ వుండిపోయాడో. లేక కావాలనే అక్కడ దాక్కున్నాడో చెప్పలేము. యుద్ధం ఆగిపోయింది అనుకుంటున్నామో లేదో, అంతలోకే వాడు మెషినుగన్ను తీసుకుని అందరిమధ్యకి కాల్పునారంభించాడు.

“యెన్నో నిముషాలు కాకమునుపే మన సైనికులు వాడిని చంపేశారు”. అని ‘సిమా’ చెప్పింది.

కాలిపోతున్న యింటిలోనుంచి అందరినీ బయటికి తీసుకు వచ్చారు

‘సిమా’ మనకు యింకా యేదో చెప్పటానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది; కాని అది మనకు అర్థంకాదు. ఆమెదగ్గర వుంటున్న నర్సు అర్థంచేసుకొని దాని భావం యిలా చెప్పుతుంది, “నాకు చరిత్రలు చదవటమంటే యెంతో యిష్టం. జర్మన్లనుగురించి - అలెగ్జాండర్ నెవిస్కీనిగురించి - చదివాను. కాని నేనే ఘశ్యతో యుద్ధం చేయవలసివస్తుంది అనుకోలేదు.”

అప్ప - చెల్లెళ్లు

హాస్పటల్ లో ప్రక్కప్రక్కగా ఒక మంచంలో యెనిమి దేళ్ళ ‘లుబా చికినియా’, మరొక మంచంలో ఐదు సంవత్సరాల ‘లిడోచికా’ వున్నారు. వాళ్ళిద్దరూ అప్ప చెల్లెళ్ళు. వాళ్ళిద్దరూ వివిధ సమయాల్లో హాస్పటలుకు తేబడ్డారు. వొకరినొకరు చూచు కుని యెంతో ఆనందపడ్డారు. పాపం : చెల్లెలు దాదాపు ఎక్కువగా మాట్లాడలేదు.

‘ఓస్కోల్’ గ్రామంలోకి జర్మన్లు వచ్చినప్పుడు తమకు కనబడ్డ యింటినల్లా తగులబెట్టేశారు. పిల్లలందరూ బడి ఆవరణలోకి చేరుకున్నారు. వచ్చేటప్పుడు తమ చెల్లెళ్ళను తమ్ముళ్ళను వెంట తీసుకువచ్చారు. ‘లుబా’ బడికి రెండు వారాలనుంచే వెళుతుంది. తన చెల్లెలు ‘లిడోచికా’ను చెయ్యి పట్టుని తీసుకు వెళుతూ “భయంలేదమ్మా, బడికాడ చాలా బాగుంటుంది” అని బుజ్జగించింది.

పిల్లలు వెళ్ళిన కొద్దిసేపటికే పసిపిల్లలినియెత్తుకుని తల్లులూ, ముసలీ ముతకా బడి భవనంలోకి చేరుకున్నారు. బయట చలికి నీళ్లుకూడా గడ్డకట్టుకుపోతున్నవి. బడి కాపలామనిషి లోపల

చలిమంట వేశాడు. పిల్లలంతా చలికి ఒకరినొకరు అనుకుని కూర్చున్నారు. ముఖాలు వాడిపోయివున్నవి. కొద్దిసేపటికి పిల్లలంతా నిద్రపోయారు. బయట అంతా నిశ్శబ్దంగాను, చీకటి గాఢ అంధకారంగానూ వుంది.

ఆ నిశ్శబ్దంలో జర్మన్ సైనికులు నడుస్తున్న చప్పుడు విని పించింది. తలుపుకొట్టిన శబ్దమయింది. ఒక మొరటు కంఠం ఆజ్ఞ నిచ్చింది. “రష్యన్లంతా వెళ్ళిపోండి!”

పిల్లలు యేడుస్తూ వేడుకున్నారు. ఆ హాంతకుల కాళ్ళావేళ్ళా పడ్డారు. ఆ భయంకర చీకటిలోకి వెళ్ళలేమన్నారు. వేరే వుండటానికి స్థలం యేదీలేదు. పెద్దవాళ్ళనందరినీ అంతకుముందే వెళ్ళగొట్టేశారు. చివరికి దగ్గరిగ్రామానికి చేరుకోవాలన్నా, అది రెండు కిలోమీటర్లలోపు లేదు.

అఫీసరు మళ్ళాగద్దించాడు, “రష్యన్లంతా వెళ్ళిపోవలసింది!”

“తర్వాత వాళ్లు రివాల్వర్లు తీసుకు కాల్చి నారంభించారు” అని ఉద్రేకంతో అన్నది ‘లుబా’.

ఇంతసేపూ నిశ్శబ్దంగావున్న ‘లిదోచికా’ కొద్దిగా కదిలి, పెద్ద కళ్లుచేసుకుని “అవును, కాల్చినారంభించారు” అన్నది.

భయంతో పిల్లలందరూ బడి విడిచి పారిపోయారు. అప్ప చెల్లిళ్ళిద్దరూ విడిపోయారు. పసిపిల్లలతోనున్న తల్లి యేమైందో యిద్దరికీ తెలియదు.

‘లుబా’ చెప్పింది, “అందరితోపాటు నేనూ వెళ్ళాను, కాని నా కాళ్ళు నొప్పులుపుట్టి. నడవలేక రోడ్డుప్రక్కన కూర్చుండి పోయాను. అందరూ వెళ్ళిపోయారు. నే నొక్కతేనేమిగిలాను. యెంతో యేడ్చాను. తర్వాత యేమిజరిగిందో నాకు జ్ఞాపకంలేదు.”

కాని 'లిడొచికా' మాత్రం అందరితోపాటు వెళ్ళలేదు. చీకటి అంటే చాలా భయం. కాళ్ళకు బూట్లులేవు. నిద్రపోతున్నప్పుడు యెక్కడో బూట్లు మరచిపోయింది. అందువల్ల ఆ చీకట్లో తడువుకుంటూ బడి మెట్లవగ్గరికిపోయి దాక్కున్నది. అందరూ వెళ్ళిపోయారు. తలుపులుమూయబడ్డవి. తర్వాత యేమిజరిగిందో తెలియదు.

ఇద్దరినీ యెర్రనైనికులు చూచి తీసుకొచ్చారు.

"నేను బాగానేవున్నాను. కానివ్రేళ్ళు, మడిమలు పనికిరాకుండా పోయినప్పటికీ నడవగలను" అని 'బాబా' ధైర్యంగా చెప్పింది.

"కాని, 'లిడొచికా'స్థితి ప్రమాదంగా వుంది" అని నర్సు నాతో నెమ్మదిగా అన్నది. వాళ్ళంతా దుప్పట్లతో కప్పబడి పాలిపోయిన ముఖమూ, రెండు విశాలమైన కళ్ళుమాత్రం కనబడుతుంటవి. యెప్పుడూ ఆ పిల్ల నిశ్శబ్దంగా పడుకుని వుంటుంది. కొద్దిగా కదిలించంటే యెంతో బాధపడుతుంది. యెవరన్నా మంచప్రక్క నడిస్తే, ఆ అదురికి మంచంకదిలి బాధపడుతుంది. కాళ్ళకుకట్లుకట్టిననాడు ఆపిల్ల యేచుప్పించే, హృదయం కరిగిపోతుంది. ఇప్పటికిగూడా కట్లుమాటవించేచాలు నిలుపునా వణికిపోయి.

"అమ్మో! కట్లువద్దు. నా కాళ్ళ బాగై పోయినయి" అంటది.

కాని ఆ చిన్నిపావాలు యింకా బాగుపడలేదు. మంచులో యెంతోకాలం వుండిపోయినై. అవి త్వరగా నయంకావు.

ఇలాంటివాటికి అలవాటుపడ్డనర్సు ఆ సమయాల్లో, ఆపిల్లను జోకాట్టి తిరిగి వెళ్ళిపోతుంటది.

పూర్వకాలంలో

'జన్యసౌకలావ్' అన్న కుట్టనాడు 'రిజావ్' ప్రాంతంలో వుంటుండేవాడు. ఆరోజు బావినుంచి నీళ్ళు తెచ్చుకోటానికి

యుద్ధం యెప్పుడు ముగిసిపోతుందా అని కామకుకూర్చున్నాడు. తండ్రి ఆడివిలోకి వెళ్ళాడు; తాను యింటిపట్టునున్నాడు.

ఇల్లు బయలుదేరాడో లేదో, తనవైపు మెషినుగన్ను పేల్చి బద్దది. ఒకగుండు అతగాడి గుండెల్లో దూరిపోయింది.

“మొదట నాకేమీ బాధ అనిపించలేదు. కొద్దిసేపటికి మంట పుట్టింది. తర్వాత తర్వాత అమితంగా బాధచేసింది. దాహం వేసింది. కాని నీళ్లు తెచ్చుకోకమునుపే పడిపోతినాయె....”

‘జన్యా’ యిప్పుడు ఆరోగ్యం పొందుతున్నాడు. కాని రక్తం చాలా పోవటంచేత బలహీనంగా వున్నాడు. అతివ్రయాసమీద నడుస్తాడు. ముఖం పాలిపోయింది. తన పూర్వచరిత్రనుగురించి చెప్పేటప్పుడు ఆది యెన్నో వందల సంవత్సరాలక్రితం జరిగినట్లు చెబుతాడు.

“పూర్వకాలంలో నేను బాగా చదువుకుంటుండేవాణ్ణి, బడికి రోజూ వెళుతుండేవాణ్ణి....”

తాను చదువుకున్న లెక్కలు మొదలైనవన్నీ మరచిపోయానని చెబుతుంటాడు.

“నా దస్తూరిగూడా చెడిపోయింది సుమండీ” అంటుంటాడు.

తన తల్లినిగురించి తెలుసుకోవాలని యెంతో ఆశపడుతుంటాడు. బ్రతికి వుందో, చచ్చేపోయిందో యేమిచెప్పగలం? అదే యెప్పుడూ ఆలోచిస్తుంటాడు.

“మా ఊరి ‘పోష్టాఫీసు’ను జర్మన్లు స్వాధీనంచేసుకున్నారు” అని నిట్టూర్చుతుంటాడు.

వార్తాపత్రికలు రావటం చూడగానే “మా ఊరి ‘పోష్టాఫీసు’ తిరిగి యెర్రసైనికులు తీసుకున్నారేమో.....?” అని ఆడర్దా పడుతుంటాడు.

కుంటి పిల్ల

‘గాల్యాబ్రావా’ స్వగ్రామం ‘మాంత్రోవో’ మీద జర్మనులు బాంబులవర్షం కురిపించినప్పుడు ఆమె నాలుగేళ్ళ తమ్ముడు చచ్చిపోయాడు; ఆమెకుగూడా వెన్నెముకలో దెబ్బతగిలింది.

తమ్ముడితలి పగిలిపోయి, ఆ గాయంనుంచి రక్తం వరదలుగా ప్రవహిస్తుంటే చూస్తున్నప్పుడు తనగాయం ఆమెకు గుర్తేరాలేదు. అంతకుముందు కొద్ది నిమిషాలకు పూర్వమే కళకళలాడుతున్న ఆతని ముఖం హఠాత్తుగా నల్లబారిపోయింది. ఊపిరి ఆగిపోయింది.....

‘గాల్యా’ ఏ విషయంమీద మాట్లాడుతున్నా, ఆనాటి దృశ్యం మాత్రం మరువలేకుండావుంది. మూడుకొళ్ళ ముసలిదైనప్పటికి అది మరువలేదని గట్టిగా చెప్పొచ్చు.

కాని అది ఆమె కష్టాలకు ప్రారంభ దశమాత్రమే.

జర్మనులు గ్రామంలోకి వచ్చారు. ప్రజలనందర్నీ జర్మను సైన్యాలున్నవేపుకు తీసుకుపోవాలని చూశారు. కాని ప్రజలకది యిష్టంలేదు. కందకాలు త్రవ్వకొని వాటిలో దాక్కున్నారు. ‘గాల్యా’ గాయాలతో నడువలేకుండా వుంటే, ఆమె తండ్రి కందకంలోకి మోసుకుపోయాడు.

యెర్ర సైనికులు ముందుకు రావటంచూచి ఒకనాడు, ప్రజలందర్నీ తక్షణం బయలుదేరవలసిందిగా జర్మన్లు ఆజ్ఞాపించారు. కొంతమంది ప్రజలు ఊరిబయటనున్న ఒక యింటిలో దాక్కున్నారు. ‘గాల్యా’ తండ్రిగూడా ఆమెను ప్రయాసమీద అక్కడికి చేర్చాడు.

జర్మన్లు ఆదరబాదరగా పారిపోసాగారు. ఆ దారినిపోతూ ఊరిబయటి యింట్లో జనంవున్నట్లు పసికట్టారు. కసికొద్దీ ఆ

యింటివైపు తుపాకులు పేల్చారు. 'గాల్యా' తండ్రి గుండెల్లో నుంచి ఒక తుపాకిగుండు దూసుకుపోయి, అక్కడేపడి ప్రాణాలు విడిచాడు.

"మా నాన్నను చంపేబదులు నన్నెందుకు చంపగూడదు.... యెట్లానూ నన్నెందుకూ పనికిరాకుండా చేశారుగదా ..." అని కండ్లవెంట నీరు కారుస్తుంది. తండ్రి విషయం యెప్పుడు మాట్లాడినా యింతే.

ఎర్రసైనికులు యింకా గ్రామంలోకి రాలేదు. కాని ప్రజలు ఆలశ్యం సహించలేక ఆరాత్రే వాళ్ళను కలుసుకోటానికి వెళ్ళారు. 'గాల్యా' తల్లి పసిపిల్లను యెత్తుకు బయలుదేరింది. కుంటిదైన 'గాల్యా' కూడా వెళ్ళింది - చేతులు, కాళ్ళమీద ప్రాకుకుంటూ.

ఎర్రసైన్యాన్ని కలుసుకోటానికి ప్రపంచమంతా ఆ విధంగా ప్రాకమన్నా ప్రాకగలను" అని ఆమె గంభీరంగా అంది.

ఆ విధంగా ఆరాత్రి వెళ్లుతున్నప్పుడు తనవాళ్ళ నందరినీ కోల్పోయింది. ఇప్పుడు వారు బ్రతికున్నదీ, లేనిదీకూడా తెలియదు.

పచ్చిక బయలు

'నికొనోవా' గ్రామం నుండి న పన్నెండు సంవత్సరాల 'వాస్యా' నమ్మటానికే అశక్యమైన విషయం ఒకటిచూశాడు.

ఒక బయలు ప్రదేశంలో మందు గనులు వున్నవేమోనని జర్మన్లకు అనుమానం కలిగింది. అసలు పద్ధతిప్రకారం ఆ స్థలమంతా జాగ్రత్తగా త్రవ్వించి అనుమానం తీర్చుకోవాలి. కాని వారు చేసింది వేరు.

ఈ సమయంలో కొందరు ప్రజలను జర్మను సైన్యాలకు దానిసలుగా పంపడం తటస్థించింది. మగవాళ్ళందరూ అడవుల

లోకి పారిపోయారు. మిగిలిందల్లా ఆడవాళ్లు, పిల్లలు, ముసలి
వాళ్లు. ఆ చుట్టుపట్ల మిగిలినవాళ్ళ నందర్నీ చేర్చి, బండ్లమీద
సామాన్లు వేయించి, పిల్లల్నిమాత్రం పైన కూర్చోబెట్టి, తీసుకు
పోతున్నారు. వాల్కనది దాటగానే రోడ్డుతప్పించి, ఆ పచ్చిక
బయలులోకి అందర్నీ తోలారు.

‘వాస్యా’ తన తల్లితోనూ, తమ్ముడు ‘మాన్యా’తోనూ నడు
స్తున్నాడు. వారిప్రక్క బండిమీద నాలుగేండ్ల పిల్లవాడొకడు
కూర్చోనియున్నాడు.

హఠాత్తుగా పెద్ద శబ్దంతో ప్రేలుడు వినిపించింది. ‘వాస్యా’
అంశ దూరంపడి, వారి ప్రక్కనడుస్తున్న బండి, దానితో ఆ
నాలుగేండ్ల పిల్లవాడు ఆకాశంలోకి యెగరటం చూశాడు. ఆ
యెగిరిబోయిన పిల్లవాడు పొట్ట చీకుకుపోయి, ‘వాస్యా’ ప్రక్కన
వచ్చి పడ్డాడు.

ఆ పచ్చికబయలు యుద్ధరంగంగా మారిపోయింది. యెటు
చూచినా శవాలు. గాయాలు తగిలినవారి రోదనలు. పారిపో
టానికి ప్రయత్నించినవారు తుపాకి గుండ్లకు యెర గావింప
బడ్డారు. బయలుదేరినదాంట్లో అరవవంతు మంది మాత్రం
మిగిలారు.

‘వాస్యా’ కాళ్లు బాధింపసాగినై. వాటివేపు చూచుకున్నాడు.
యేముంది ! చిత్తుచిత్తుగా కనపడినై.

“నాకాళ్ళు నాశనమైపోయినై” అని బాధతో అంటూ, మళ్ళీ
“కాని యేముందిలే ! ఎట్లాగో నయమవ్వకమానవు” అని గంభీ
రంగా అంటాడు.

దైర్యమే ఆ పరిస్థితులలో ముఖ్యసాధనమని అతనికితెలుసు.

అదృష్టం లేదు.

జర్మన్లు 'కొవారొస్టిన్' వో' వెళ్ళినప్పుడు తమ అలవాటు ప్రకారం అక్కడివారినందరినీ వారివారి యిళ్ళల్లోంచి వెళ్ళగొట్టే శారు. పదమూడేళ్ళ 'టోల్యా'ని, అతనిబూట్లుకాస్తా లాక్కుని, మంచులోకి తరిమివేశారు. బాంబులోని యినుపముక్క తగిలి గాయంపడింది. అంతా రక్తంతో తడిసిపోయింది ఆ చొక్కాతోనే కాళ్ళకు గుడ్డలుకట్టుకొని నడువసాగాడు. అలాపోతుండగా ఒక నేలమాళిగ కనుపిస్తే అందులో ఒక వారంబోజులపాటు దాక్కున్నాడు.

అందులో ఒక బల్లచెక్క తప్ప మరేమీలేదు. చలికి ఆ బల్ల చెక్కనే గట్టిగాకరుచుకుని పడుకుండేవాడు. ఇంట్లో గేదెకోసం తీసుకున్న తెలకపిండిముక్క వుంది. ఆ గేదె యిప్పుడు యెటు పోయిందో తెలియదు గాని, ఆ పిండిముక్కమాత్రం అతనికి ఆహారంగా పనికివచ్చింది.

ఆ నేల మాళిగనుంచి బయటికివచ్చిచూడగా గ్రామమంతా నిర్మానుష్యంగా కనుపించింది. ఎక్కడైతే ఫాసిస్టులు పాదం మోపుతారో, అక్కడంతా యింతే! ఎటుచూచినా మంచు దట్టంగా పడివుంది. నలువైపులనుంచి తుపాకి శబ్దాలు వినిపిస్తున్నవి. భయంకరయుద్ధంసాగుతోంది. ఎర్రసైనికులు తమ మాతృదేశం కోసం పోరాడుతున్నారు.

“నాకుమాత్రం మాతృదేశంకాదూ” అనుకున్నాడు 'టోల్యా.'

నడవటానికి ప్రయత్నించాడు. తిమ్మర్లుపట్టిన కాళ్ళ రూడించాడు. లాభం లేకపోయింది. అలానే నిద్రపోయాడు. కొంత సేపటికి లేవాడు కాని యేమి లాభముంటుంది? మళ్ళీ నిద్రపోయాడు. ఈ విధంగా కాలం గడించింది. తుపాకుల శబ్దం ఆగి

పోగానే ప్రాకటంప్రారంభించాడు. కానీ వెనుకకు పారిపోతున్న జర్మన్లకు పట్టుబడ్డాడు.

“నువ్వు కమ్యూనిస్టువి” అని జర్మన్లు అతనిని యీడ్చుకు పోయారు. చలికి కట్టకట్టుకుపోయిన కాళ్లు అలాగే భూమిమీద అనీ ఆనకుండా నడుస్తూ వెళ్ళాడు. బలహీనం యెక్కువై పోయింది.

అలాపోతుండగా రెండవసారి, యెడమచేతికి దెబ్బతగిలింది. ఇంకా రక్తంపోయి మరీ బలహీనం యేర్పడ్డది. రాత్రిపూట విశ్రాంతికని ఆగినప్పుడు అతని కట్టకట్టుకుపోయిన కాలివ్రేళ్లు నూడిపోయినవి. అక్కడితో అతనికష్టాలు గట్టెక్కితే బాగానే వుండును. తెల్లవారడంతోనే మళ్ళీ నడవమన్నారు....

తన కథలోని యీ సన్నివేశానికి వచ్చేటప్పటికి ‘టోల్యా’ కంఠం డగ్గుత్తికతో ఆగిపోతుంది. కొద్దిసేపాగి.

“ఒకేసారి చచ్చిపోయినవారు యెంత అదృష్టవంతులు! నా కా అదృష్టంపట్టలేదు!” అని విచారంతో అంటుంటాడు.

‘టోల్యా’తోపాటు యింకెందర్నో యుద్ధభైదీలను వెంట బెట్టుకు పోతున్నారు. ఎర్రసైనికులు ఎదురై తుపాకులు పేల్చి నారంభించినప్పుడు వాళ్ళనందరిని అటుతోలారు. ఆ కాల్పులలో వాళ్లు మలమల మాడిపోయేరు.

‘టోల్యా’ తప్పించుకుని ఒక గుడిసెలో దాక్కుండిపోయాడు. అక్కడ కొద్దిగా తిండి దొరికి, అతడు బ్రతికి బయటపడ్డాడు.

దూ డ

‘నై నా కై సెలీవా’ తన తల్లితో అడివిలోకి పారిపోతుండగా జర్మన్లు వాళ్ళవేపు తుపాకులు కాల్చారు.

‘నై నా’ తిరిగి వెనక్కి చూచేటప్పటికి ఒక తుపాకిగుండు వచ్చి ఆమె దవడ పగులగొట్టేసింది.

“మొద్దుపిల్లా ఎందుకు వెనక్కి చూచావు” అని తల్లి కోప్పడింది.

ఆమె యెందుకు వెనక్కిచూచింది? కారణం చాలా స్వల్పం. తాను పెంచుతున్న ముద్దొచ్చే చిన్నిమాడను వదల రాలేక అటు చూచింది.

గాయలు తిన్నప్పటికి, తల్లి కూతుళ్ళిద్దరూ ప్రాకుకుంటూ జర్మన్లను తప్పించుకుని అడివిలోకి చేరారు. ఆ గండం తప్పించుకున్నప్పటికి, మంచుమాత్రం వాళ్ళను వదలలేదు. ‘నై నా’ ఆ చలికి ఆగలేకపోయింది. కాళ్లు కట్టకట్టుకుపోయినాయి. శస్త్ర చికిత్సచేసి వ్రేళ్ళను తీసేశారు.

కట్లు కట్టిన తన కాళ్లుచూచుకుని “నా దూడ పెద్దదయితే, దానిని మేపటానికియెట్లా తీసుకెళ్ళను?” అని విచారంగా గొణుగుతుంది.

స్వయం కృషి

‘వాల్యా బాష్టికావా’ స్వగ్రామం మాస్కో జిల్లాలోని ‘చర్నయా’. ఆమె వయస్సు ఐదుసంవత్సరాలు. ఇప్పుడు తనం తటతానే మంచంమీద కూర్చోగలుగుతుంది. తనంతటతానే తిండికూడా తింటుంది. రక్తం చాలా పోవటంచేత బలహీనం యెక్కువగావుంది. ముఖం తెల్లబారిపోయింది.

ఈమెనుకూడా జర్మన్లు బూట్లులేకుండాచలిలోకి తరిమివేశారు. ఆ పిల్లనుమాత్రం యింట్లోనే వుండనివ్వవలసిందని ‘వాల్యా’ తల్లి యెంతో వేచుకుంది. కాని దానికిబదులుగా ‘వాల్యా’తల్లిని తుపాకి మడిమతో ఒక్కటి మోదారు..

‘వాల్యా’ తనంతటతానే కాళ్ళమీది దుప్పటి తొలగించు కుంది. స్వయం కృషివల్ల తనపన్ను నెరవేర్చుకోటం ఆమెకు యిష్టం. రెండుగుడ్డ మూటలకు మల్లే కనపడే తన కాళ్ళను తీవ్రంగా చూచుకుని విచారాన్ని సూచించే తన పెద్దకళ్ళ నర్సు వేపు తిప్పి “నాకు సరిపోయేబూట్లు కుట్టిస్తే అవి వేసుకు నడుస్తాను....నడవలేనూ?” అని అడుగుతుంది.

లేచి సంతోషం తెచ్చిపెట్టుకుని “తప్పక నడవగలవు” అని అక్కడ మరి వుండకుండా నర్సు వెళ్ళిపోతుంది.

చావో, బ్రతుకో తేలాలి

‘వాన్యా గ్రోమావ్’ స్వగ్రామం ‘నోవింకీ’. ప్రథమంలో జర్మన్లు రష్యామీద విరుచుకుపడినప్పుడు ‘వాన్యా’ స్వయంగా చూచాడు.

ఎర్రపైన్యంలోని యిద్దరు వార్తాహారులు దెబ్బతిని పడిపోయారు. తుపాకి గుండ్లనుండి తప్పిస్తూ వాళ్ళిద్దర్నీ వైద్యసహాయంవున్నచోటికి ‘వాన్యా’ లాక్కుపోయాడు.

సోవియటు పైన్యం వెనుకంజవేస్తున్న సమయమిది. గాయాలతో పడిపోయివున్న యింకొక యెర్రపైనికుడ్ని ‘వాన్యా’ చూచాడు. అతనికి కట్టుకడుతున్నసమయంలో జర్మన్లు గ్రామంలోకి వచ్చేసి, ‘వాన్యా’ని యుద్ధజైదీగా పట్టుకున్నారు.

అతనిని పట్టుకుని జర్మను ఆఫీసర్లు వుంటున్న ఒక గుడిసెలోకి తీసుకుపోయారు. అక్కడ యిద్దరు ఆఫీసర్లు, మరియిద్దరు పైనికులు వున్నారు. ఆ గుడిసె యజమానురాలు ఒకమూల కూర్చుని చలిమంటవేస్తుంది.

‘వాన్యా’ని కమ్యూనిస్టువా, లేక ఎర్రపైనికుడివా అని వారు ప్రశ్నించారు. మంచహాసంచేస్తూ, దురదృష్టవశాత్తు రష్యాలో

నైన్యంలోకి గాని, పార్టీలోకిగాని పద్దెనిమిది సంవత్సరాలలోపు వారిని తీసుకోరని జవాబిచ్చాడు. మరికొన్ని ప్రశ్నలడిగిన తర్వాత, ఇంటి యజమానురాలిని బయటికి వెళ్ళిపోవలసినదని ఆజ్ఞాపించారు. ఆవిడ వెళ్ళిపోగానే, ఒక ప్రక్కనున్న టేబిలు గుడిసెమధ్యకు చేర్చారు. తనను ఉరి తియ్యటం తప్పదను కున్నాడు 'వాన్యా'. కాని జర్మను ఆఫీసర్లు "పడుకో" మని సౌంజుచేశారు.

"ఐతే నన్ను ఉరితియ్యరన్నమాట" అనుకుని 'వాన్యా' టేబిలుమీద పడుకున్నాడు.

ఆఫీసరు తన బెల్టుతీసి 'వాన్యా' కాళ్ళను టేబిలుకు బంధించాడు. బెల్టు పొడుగు చాలకపోతే, మరి యిద్దరి దగ్గర్నించి బెల్టులు తీసుకుని కాళ్లు గట్టిగా కట్టేశాడు. చేతులుకూడా యిదే విధంగా కట్టివేశాడు. తర్వాత హాయిగా కూర్చుని చుట్టకాల్చటం మొదలుపెట్టాడు. 'వాన్యా' కదలినప్పుడల్లా కేకలుపేస్తుండేవాడు.

'వాన్యా' నిశ్శబ్దంగా పడుకుని అంతా చూస్తున్నాడు. అతని చూపు ఆ ఫాసిస్టులకు భయంకరంగా వుందిగాబోలు, అందులో ఒకడు తన కాళ్ళకు చెయ్యి అడ్డం పెట్టుకుని "వారే చూడబోకురా" అని బెదిరించాడు. ఇలా అరుస్తూ బయటకు వెళ్ళిపోయి, కొద్దిసేపటికి ఒక యినుప రంపం పట్టుకు వచ్చాడు. 'వాన్యా' మళ్ళా అదేచూపు. "చూడబోకురా పీనుగా" అని వాడు అరిచాడు. కాని 'వాన్యా' చూపు మరల్చలేదు. తలక్రిందికి వ్రేలాడుతుంది. చేతులు వాచిపోయినై. అతడలాగే చూస్తున్నాడు.

జర్మన్లందరూ వాళ్ళల్లో వాళ్ళు నవ్వుకుంటూవచ్చి కుర్రాడ్ని గట్టిగా బల్లకు అదిమిపట్టారు. 'వాన్యా'కి కొద్దిసేపటికి రంపం చేతిమీద ఆనినట్టయింది.

“అప్పటికే చెయ్యి రంపంతో కొయ్యటం ప్రారంభించారు. కాని నాకు యింకా నమ్మకం కలుగలేదు. అలాంటి రాక్షస కృత్యాలు వాళ్ళు చేస్తారని నేనెన్నడూ అనుకోలేదు.” అన్నాడు ‘వాన్యా’

వాళ్ళెంతటికైనా వెనుదీయరు! అందరూకలిసి నవ్వుకుంటూ వాడి చెయ్యి రంపంతో కోసేశారు.

‘అప్పుడు బాధకు కేకలు వేసిందీ లేనిది. ‘వాన్యా’కు గుర్తు లేదు. “అసలు కేకలు వేసేవుండను. రంపం మాంసంలోకి దిగబడగానే నాకు మతి తప్పిపోయింది.” అని చెప్పాడు.

అతడికి తెలివిరాగా చూస్తే గుడిసెలో యెవ్వరూ లేనట్లని పించి, భూమ్మీదరక్తపు మడుగులో తాను పడి వుండటంచూచు కున్నాడు. రక్తంతో తడిసిపోయిన తన తలను నిమిరుతూ, ప్రక్కనవున్న ఒక రష్యనువైద్యుడు కనపడ్డాడు.

“భయంలేదు తండ్రీ! నేను కట్టుకట్టేశానులే.” అని అన్నాడతడు.

తన దేశీయులు తనను రక్షించి తీసుకువచ్చారు గాబోలునని ‘వాన్యా’ సంతోషపడ్డాడు. కాని ఆరష్యనువైద్యుడుకూడా జర్మన్ల యుద్ధభైదీ అని చివరకు తెలుసుకున్నాడు. ‘వాన్యా’కి కట్టుకట్టటానికి అతడ్ని అక్కడికిరావించారు. ‘వాన్యా’ చెయ్యి పూర్తిగా కోసేశారు. వైద్యుడు ‘వాన్యా’తోఅన్నాడు” వాళ్ళునవ్వుకుంటూ యేమనుకున్నారో తెలుసా? నువ్వు బ్రతికుండగా తుపాకి పట్ట కూడదట.

“నేను బ్రతికుండగా తుపాకిపట్టటం మానను. అది నా నిశ్చయం” అని ‘వాన్యా’ ఉద్రేకంతో అన్నాడు. కాని అంతలోనే మళ్ళా మతి తప్పిపోయింది. మూడు వారాల తర్వాత ‘వాన్యా’ జర్మన్లనుంచి తప్పించుకుని తన తల్లిదగ్గరికి చేరుకున్నాడు.

ఇంకా వుండు మానకముందే 'పార్టీ'వారికి సహాయంచేయటం ప్రారంభించాడు. ఎర్రనైనయ్యం వచ్చినతర్వాత అతనిని హాస్పిటలుకి పంపించారు. ఇప్పుడతడి చేతివుండు మానుతున్నది.

“నా చెయ్యి వుండు మానిపోవటంతోనే నేను మళ్ళా యుద్ధరంగానికి వెళ్ళిపోతాను. అప్పుడే యెడమచేతితో తుపాకి కాల్చటం నేర్చుకున్నాను. చివరికి 'స్కొటు'గానన్నా పనికిరాక పోతానా?.... ఇక నేదో ఒకటి. — చావో లేక బ్రతుకో — తేలి పోవాలి”

పిల్లలు ఆడుకుంటున్నారు; 'యుద్ధం' ఆట. విరోధులందరినీ పడగొట్టేస్తున్నారు. విరోధి పక్షంవాళ్లు పడిపోకుండా వుంటే, "ఆట రక్తి కట్టడని" వాళ్ళని యెట్లాగైనా పడుకొమ్మంటున్నారు. సైన్యాధిపతి తప్ప తక్కిన అందరూ చచ్చినట్టు పడిపోవడంతో ఆటముగిసింది. సైన్యాధిపతిచుట్టూ పడివున్న అందరినీ చూచి, చెమట తుడుచుకుంటూ,

"చచ్చినవారంతా లేవాలి! దేశానికి అవసరం!" అని బిగ్గరగా అరిచాడు.

పిల్లలంతా చెంగున నిలుచున్నారు.

"నీ కా ఆట ఎవరు నేర్పారు, నాయనా?" అని నిద్రపుచ్చుతూ సైన్యాధిపతి పాత్రధారి తల్లి అడిగింది మందహాసంతో. ఆవిడ ఒక బడిపంతులమ్మ పేరు 'కుస్తోనవిచ్', గ్రామం 'పెట్రోకోవో'.

ఇప్పుడు పిల్లలంతా అదే ఆట ఆడుతున్నారమ్మా" అన్నాడు కొడుకు. ఆట బడలికవల్ల ప్రక్క మీదపడుకోగానే నిద్రపోయాడు.

అప్పుడు ప్రారంభమయింది నిజమైన యుద్ధం. తుపాకుల శబ్దాలు వినబడ సాగినై. అప్పుడప్పుడు తుపాకిగుళ్లు యింటిని తాకుతుండేవి. 'కుస్తోనవిచ్' యింటి ప్రక్క యిల్లు తగులబడి పోయింది. అర్ధరాత్రి దాటింతర్వాత కాళ్ళచప్పుడు వినబడ్డది. పెద్ద శబ్దంతో తలుపు విరుగగొట్టేసి జర్మన్లు లోనికివచ్చారు. పిల్లవాడు యేడ్చుకుంటూ లేచి తల్లిని కౌగలించుకున్నాడు. కొడుకుని హృదయానికి అదిమి పట్టుకుంటూ గంభీరమైన ముఖంతో నిల్చుంది తల్లి.

“సైన్యాధిపతులు యెక్కడున్నారో చూపిద్దువుగాని పదా”

తన కొడుకుని యింకా దగ్గరికి అణచుకుంటూ, “నాకు తెలియదని జవాబిచ్చింది. ఆమెను వీధిలోకి నెట్టేసేశారు. యెదురిల్లు కాలిపోతోంది. మంటలు మిన్నంటుతున్నవి.

“వాళ్ళను చూపించక పోతివంటే, నీ కొడుకుని ఆమంటల్లో పారేస్తాను అన్నాడు ఆఫీసరు జర్మను భాషలో. •

ఆ పంతులమ్మకు జర్మను భాష బాగా తెలుసు, కాని తెలియ నట్టు ఉరకున్నది. జర్మనుఆఫీసరు నింపాదిగా మళ్ళా అన్నాడు.

“నీ-కొ-డు-కు-ని-మం-ట-ల్లో-పా-రే-స్తా”.

ఏమీ తెలియనట్టు కొడుకుని హృదయానికి గట్టిగా అదుము కుంది. పిల్లవాడు యేడుస్తున్నాడు. మంటలు యింకా పైకెగు స్తున్నవి.

“నాకు తెలియదు” అని తల్లి నెమ్మదిగా జవాబు చెప్పింది.

ఆఫీసరు పిల్లవాణ్ని లాక్కుని మంటల్లోకి వినరివేశాడు. తల్లి పిచ్చిదానిలాగ అరవసాగింది. అవిడ మంటలలోకి ఉరికి పిల్లవాణ్ని తీసుకు వచ్చేస్తుందేమోనని, ఆమెను గట్టిగా పట్టుకు వ్వారు.

తర్వాత ఆమెనుకూడా కాలేళారు.

అక్కడచేరిన ఆడవారిలో ఒకతె, “గుండుదెబ్బతిని చచ్చి పోయేముందు పంతులమ్మ ‘చచ్చినవారంతా లేవాలి! అని యెందుకు అరిచింది?” అని ప్రక్కనున్నావిడను ప్రశ్నించింది. •

“యేమో, యెవరికి తెలుస్తుంది” అన్నదావిడ.

చచ్చినవారు మళ్ళీ లేవరు. కాని యిలా చచ్చినవారు బ్రతి కున్నవారి నెంతోమందిని లేపటం మాత్రం నిజం.

తండ్రి కోసం

‘బొగ్గనొవ్వా’ అను గ్రామంలో ఒకగుడ్డిముసలివాడున్నాడు. జర్మన్లను ఆ ప్రాంతాల నుండి తిరిగి తరిమివేసిన తర్వాత, ‘సావ్యాగోలోవనిస్కీ’ అను రచయిత అక్కడికి వెళ్ళాడు. అప్పుడా ముసలివాడు తన మనుమరాల్నిగురించిన యీ కథ చెప్పాడు :

పసిపిల్ల. మూడేళ్ళయినా యింకా నిండలేదు. అప్పుడే నత్తి నత్తి మాటలు నేర్చుకుంటుంది. వాళ్ళ యింట్లోకి ఒక ఫిన్లండు సైనికుడు వచ్చినప్పుడు ఆ పిల్ల తల్లిచంకలోనున్నది. ఆ పిల్ల నవ్వుతూ వాడివేపు చేతులు చాచింది. వాడికి జర్మనుభాష బాగా తెలుసు.

“మీ నాన్నయేడి” అని అడిగాడు.

“ఫాసిస్టులనుచంపటానికి పోయాడు” అని పిల్ల చటుక్కున జవాబు చెప్పింది.

ఆ ఫాసిస్టు మృగం కోపంతో పిల్లను రెండుకాళ్ళతో పుచ్చు కుని, పొయ్యికొనకేసి కొట్టాడు.

‘షు రి క్’

‘తులా’ ప్రాంతాలలోని ఒకగ్రామంలో ‘సాదమావో’ అన్న విడ యింట్లో జర్మన్లు మకాంపెట్టారు. చలి తీవ్రంగా ఉండేది. ‘సాదమావో’ చలిమంట వేస్తుండేది. అప్పటికిహాడా తెల్లవారు జాముకి చలి భరింపరాకుండా వుండేది.

ఆవిడకి మూడు సంవత్సరాల కొడుకొకడుండేవాడు. పేరు ‘షురిక్’. ఒకనాడు రాత్రి నిద్రపోయే సమయంలో ఆ పిల్లవాడు చీకాకుతో యేడ్వటం ప్రారంభించాడు. తల్లి భయపడి కొడు

కుని ఊరుకోబెట్టటానికి ప్రయత్నించింది. కాని కుర్రవాడు యింకా యేడుస్తూనేవున్నాడు.

ఒక జర్మను, తల్లిదగ్గరికివచ్చి చంకలో బిడ్డడ్ని లాక్కుని కిటికీగుండా బయటికి విసిరివేశాడు. హృదయం కరిగించేసే ఆ పిల్లవాడి అటుపులు పీడంతా వినపడసాగినై. మతిపోయినతల్లి బయటికి పరుగెత్తబోయింది. కాని ఆ ఫాసిస్టు రిసాల్యరు తీసి, ఆవిడను బయటికి వెళ్ళనివ్వకుండా ఆపివేశాడు.

రెండు గంటలదాకా 'షురిక్' యేడ్పు వినబడుతూనే వుంది. తర్వాత ఆగిపోయింది. ఏదోవిధంగా చివరికి తల్లి తప్పించు కొని బయటికివెళ్ళింది. ఏకధారగా కండ్ల నీళ్లుకారుస్తూ కొడు కుని తీసుకొని ముద్దుపెట్టుకుంది.

"షురిక్, షురిక్ : పలుకవుతండ్రీ !" అని యేడ్చింది.

షురిక్ ఇంకా బ్రతికేవున్నాడు. దేహం కర్రగట్టుకుపోయింది. మాటలేదు. కళ్ళు అలాగే నిలబెట్టి చూస్తున్నాడు.

ఎనిమిది రోజులదాకా తన కొడుకుని బ్రతికించుకోడానికి ప్రయాసపడ్డది. తొమ్మిదోనాడు 'షురిక్' ప్రాణాలు విడిచేశాడు.

బాల యోధులు

జర్మన్లు పారిపోతూ 'రిచిట్ సా' అను గ్రామానికి వచ్చారు. ఫిబ్రవరి మొదటి తేదీన 'బుడెస్కీ' గ్రామంవరకు తిరుగువాడి సాగించాలనుకున్నారు. సైన్యాన్నంతటినీ సమీక్షింపించి, గ్రామ స్త్రులనందరినీ ఒకచోట చేర్చవలసినదిగా ఆజ్ఞాపించారు. ఆజ్ఞ రావటమే తడవుగా వార్తాహారులు పనికి పూనుకున్నారు. గడప గడపకి వెళ్ళి యీ విషయం తెలియజేశారు. వీధిలో గనబడ్డవారి నందరినీ ఊరిబయటికి తోలారు. స్త్రీలు, పిల్లలు, ముసలివాళ్లు మాత్రం గ్రామంలో మిగిలారు. పిల్లలు యేడ్చుకుంటూ తల్లు

లను కొగిలించుకున్నారు. మూడురాళ్ళ ముసలివాళ్ళు కుంటు కుంటూ బయలుదేరారు. వెనుక యెవరు మిగిలిపోయినా పొర్రాణాలు దక్కవని తెలియజేశారు.

“గ్రామస్తులందరూ ఒకచోట చేరినతర్వాత వారిని సైన్యాల ముందునిలిచి ‘బుడెస్క్’ గ్రామంవేపు నడువమన్నారు. అంతకు ముందే ఆ గ్రామాన్ని సోవియటుసైనికులు ఆక్రమించుకున్నారు. ప్రజలవెనుక రక్షణతీసుకుంటూ కనబడకుండా జర్మన్లు ముందుకు నడువసాగారు.

ముందు నడుస్తున్న ప్రజలకు కందకాలచోపున్న యెర్రసైనికులు కనబడసాగారు. ఈ విధంగా వస్తున్న ప్రజల్నిచూసి యెర్ర సైనికులు ఆశ్చర్యపోయారు. ఎక్కడికి వెళుతున్నదీ, యెందుకు వెళుతున్నదీ తెలియలేదు.

దారిపొడుగునా ఒక్కరుకూడా నోరు మెదపలేదు. ఎర్రసైనికులకు యింకా కొన్ని వందల గజాల దూరంలో వుండగానే ఒక్కసారి, ‘కాల్చండి. కాల్చండి. మావెనుక జర్మనులున్నారు’ అని యెలుగెత్తి అరిచారు.

ఎర్రసైన్యంవైపునుంచి ఒక్క తుపాకి ప్రేలుడుకూడా వినుపించలేదు. వెనుకనుంచి జర్మను సైనికులుమాత్రం యేకధాటిగా నిరాయుధులైయున్న ఆ ప్రజలమీద కాల్చారు.

చచ్చిపోగా మిగిలిన ప్రజలు ప్రక్కకు తొలగినతర్వాతనే యెర్రసైనికులు జర్మన్ల మీదికి తుపాకులు కాల్చసాగారు. ప్రజలను అన్యాయంగా చంపినందుకు పట్టలేని కోపంతో యెర్రసైనికులు ముందుకురికి నాజీ సైన్యాన్ని మచ్చుకిలేకుండా నాశనం చేసేశారు.

యుద్ధం ముగిసినతర్వాత తమ దేశ క్షేమంకోసం పొర్రాణాలను బలినిచ్చిన యోధుల శవాలను యెర్రసైనికులు గ్రామం

లోకి తీసుకుపోయారు. చచ్చిపోయినవారిలో యిద్దరు తల్లులు మాత్రం పెద్దవారున్నారు.

గడ్డిమీద బాలయోధుల శవాలన్నీ వరుసగా పడుకోబెట్టారు.

‘నుషాయర్కోవా’, 14 స॥; జన్యాజుకోవిస్కీ 15 స॥; వాల్యాజుకోవిస్కీ 13 స॥; మరొకవేపున చచ్చిపోయిన తల్లిని, యెనిమిదిమాసాల పసికూనను అదే గడ్డిమీద వేశారు.

గౌరవార్థం ఈ బాలయోధులకు ఎర్రనైనెనికులందరు వినములయ్యారు.

ఒడి సెల

‘స్మోలెన్స్క్’ ప్రాంతంలోని ఒక బడిలో జర్మనులు తమ కార్యస్థానం పెట్టుకున్నారు. ఒకరోజున బడిపిల్లలతో ఆడుకుంటున్న ఆరేళ్ళ ‘వాలోడ్యా బొబో’ తన ఒడిసెలతో రాళ్లురువ్వసాగాడు. ప్రమాదవశాత్తు ఒక రాయివెళ్ళి బడి కిటికీ అద్దానికి తాకింది.

శరవేగంతో ఒక ఆఫీసరు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చేటప్పటికి ‘వాలోడ్యా’ నిశ్చేష్టుడై అక్కడే నిలుచుండిపోయాడు. ఆఫీసరు తిట్టి కొడతాడని అతడనుకున్నాడు.

కాని ఆ ఫాసిస్టు తటాలున తన కత్తితీశాడు. మరుక్షణంలో ‘వాలోడ్యా’ రక్తపు మడుగులో పడివున్నాడు. అతని తర్వాత అతని స్నేహితుడికికూడా అదేగతిపట్టింది.

‘వాలోడ్యా’ చచ్చిపోయిన తర్వాత, తక్కిన పిల్లలందరకు బుద్ధిరావాలంటూ అతడి ఒడిసెలదీసి, తలకుకట్టారు. ఆ శవం అలాగే తలకు చుట్టిన ఒడిసెలతో యెన్నోరోజులు పడివున్నది.

రక్త 'దాత'

లెనిన్ గ్రాడ్ ప్రాంతంలో తీవ్రమైన యుద్ధం సాగింది. ఎంతోమంది చచ్చిపోవటమేగాక, అనేకులకు గాయాలు తగిలినవి.

ఒక్కొక్కసారి పెద్ద పెద్ద గాయాలు తగిలినవారికి వేరే రక్తం యెక్కించవలసియుంటుంది. ఈ రక్తం ఆరోగ్యవంతులైనవారినుంచి మాత్రమే తీసుకుంటారు. సాధారణంగా పద్దెనిమిది సంవత్సరాల లోపువారినుంచి యీ రక్తం తీసుకోరు. రక్తం తీసుకునేముందుగూడా బాగా పరీక్షచేసి కొద్దికొద్దిగా మధ్య కొంత గడువువదలి రక్తం తీసుకుంటుంటారు.

కాని యివేవీ పాటించకుండా జర్మనులు పసిపిల్లలనుంచి కూడా రక్త తీసుకోటం ప్రారంభించారు.

'నాడ్యా' అనే రెండు సంవత్సరాలపిల్ల శరీరంనుంచి నాలు సార్లు రక్తం తీసుకున్నారు. రక్తం యీ విధంగా తీయటంవల్ల పిల్ల పాలిపోవటం తల్లి కనిపెట్టింది. చివరికి శరీరమంతా నల్ల బారిపోయి, కాళ్లు, చేతులు తిత్తులలాగ వ్రేళ్ళాడటం మొదలు పెట్టినవి.

'నాబిడ్డ రక్తమంతా పీల్చేశారు' అని తల్లి యేడ్చింది.

కాని జర్మనులు అక్కడితో ఆగితేగా. మరొకనాడు జర్మను డాక్టరువచ్చి యిలా అన్నాడు: "మా సైనికుల గాయాలకు పట్టీ వేయటానికి నీ బిడ్డ చర్మం తీసుకుంటాం".

ఆ మాటవిని తల్లి భయకంపితురాలై "కావాలంటే నాచర్మం అంతా వాలుచుకొండి: కాని నాబిడ్డను ముట్టకండి" అని జాలి వాలుకుతూ అన్నది.

"లేదు; నీచర్మం పనికిరాదు. మాకు కావలసింది లేతచర్మం" అని డాక్టరు జవాబిచ్చాడు.

‘నాడ్యా’ యేడుస్తూ తల్లిని గట్టిగా కరచుకుంది. కాని లాభం లేకపోయింది. తల్లిచంకలోనుంచి లాక్కొని తీసుకుపోయారు.

తల్లి మూర్ఛపోయింది తాను లేచిచూచుకొనేటప్పటికి కొన ప్రిణంతో రక్తంతో తడిసిన తన కూతురు ప్రక్కన పడి వున్నది. ఎదురు రొమ్ముమీదనుంచి, వీపుమీదనుంచి పదిచోట్ల చర్మం తీసుకున్నారు.

ఇద్దరూ ఊరుకున్నారు

‘లొటోషక్’ గ్రామంలో జర్మన్లు యిళ్ళన్నీ దోచుకుంటున్నారు. ‘కాటినా’ అను రైతుపడుచు తనయి ట్లోకి ఆ దోపిడీగాళ్లు వచ్చేటప్పటికి తన పదకొండు నెలల బిడ్డకు పాలిస్తుంది.

చివరికి గుడ్డలన్నా వాళ్లు యెత్తుకుపోకుండా దాచుకోవాలని. బిడ్డను మంచంమీదవేసి, త్వరత్వరగా లేచింది. బిడ్డ యేడ్వటం ప్రారంభించింది తల్లిగూడా ఆ దోపిడీగాళ్ళ చేతులలోనుంచి లాక్కోడానికి ప్రయత్నిస్తూ యేడ్వసాగింది.

“నోరు ముయ్యవే” అంటూ ఒక జర్మను సైనికుడు అమె తలమీద మోదాడు. అమె భూమికి వారిగింది. తల్లి ఊరు కుంది. కాని పిల్ల యింకా యేడుస్తూనేవుంది.

అందులో ఒకడు ఆబిడ్డ రెండుకాళ్ళూ పుచ్చుకొని గోడకు వేసికొట్టాడు. చివరికి పిల్లగూడా ఊరుకుంది.

స్మ శా నం

“మీరికనుంచి సోవియటు ప్రజలుగారు. జర్మనుదేశపు బాని నలు” అని ఫాసిస్టులు ‘దుబ్రోవ్ కా’ గ్రామస్థులతో అన్నారు.

గ్రామస్థులందరినీ ఊరి బయటికి తీసుకుపోయారు. కొంత మంది సైనికులు వాళ్ళను మెషిను గన్నులుపెట్టి కాల్చారు. ఆ గుంపులో పసిపిల్లలు యెంతోమంది వున్నారు.

కొన ఊపిరితో నున్నవాళ్ళను తుపాకి మడిమలతో కొట్టి చంపేశారు. కొందర్ని బ్రిటికివుండగానే తగులబెట్టి చంపారు. ప్రజలుకూడిన యిళ్ళలోకి చేతివాంబులు విసిరారు.

‘విట్యామినికావ్’ అన్న కుర్రవాడు గాయాచితగిలి మతి లేకుండా పడిపోయాడు. అటు పోతున్న ఒక జర్మను సైనికుడు అదిచూచి వికటంగా నవ్వుతూ, ప్రక్కనున్న ఒక మూకుడు తీసి ఆ పిల్లవాడి తలకు టోపీలాగ తగిలించాడు. ఆ మూకుడు చాలా చిన్నది. అందువల్ల పిల్లవాడితల అందులో బిగుతుగా దూరిపోయింది. అదిపట్టకపోతే మూకు పైపైన గట్టిగాగుద్ది ఆ పిల్లవాడితల మరీ దూర్చాడు.

కొంతసేపటికి పిల్లవాడికి తెలివివచ్చి, బాధకు ఓర్వలేక యేడ వటం మొదలుపెట్టాడు. ఆ చుట్టుపట్లవారు ఆ మూకుడు తీసి వేయాలనుకున్నారు. కాని అది రాలేమి. అంతేగాకుండా జర్మనులు అలా చేయనివ్వకుండా ఆటంకపరిచారు. ఆ పిల్లవాడు యెంత బిగ్గరగా యేడుస్తుంటే జర్మనులు అంత బిగ్గరగా నవ్వు సాగారు.

దెబ్బయి యేళ్ళ, ఆ పిల్లవాడి తాత యిదిచూడలేక తిడితే అతన్ని కాల్చి చంపేశారు.

తెల్లవారుజాముకల్లా ‘విట్యా’ చనిపోయాడు. ముసలివాడు అంతకుముందే చచ్చిపోయాడు. ‘మరియా’ అన్న ఆవిడ వెన్నెముకమీద దెబ్బతగిలి, పిల్లను యెత్తుకొని భయంకొద్దీ ఒకమైలు దూరం పారిపోయింది. చివరికి ఒక తోటలో పసిబిడ్డతో సహా చచ్చిపోయింది. ఎక్కడచూచినా శవాలు; లేకుంటే కొనఊపిరితో మూల్గే ప్రజలే. గాయాచితో కదలలేక పడిపోయినవారు మంచులో కిర్రగట్టుకుపోయి చచ్చిపోయారు. గ్రామమంతా

స్మశానవాటికగా మారిపోయింది. ఆ శవాలేగాబోలు జర్మను దేశీయుల బానిసలు !

మూడు రోజులపిదప యెర్రసైనికులు గ్రామంచేరారు. ఎటు చూచినా వారికి శవాలే కనుపించినవి. ఎన్ని కేకలువేసి పిలిచినా జవాబు లేదు.

ఈ విధంగా వారు ప్రతియిల్లు చూస్తుండగా, ఒక యింట్లో చిన్న శబ్దం వినుపించింది. పొయ్యి ప్రక్కన యేదో కడలినట్లయింది. ఎర్ర సైనికులు రష్యనుభాషలో అటుతిరిగి పిలిచారు. మాతృభాష విన్నంతటనే పొయ్యిప్రక్కనున్న చింకిగుడ్డలలో నుంచి ఒక చిన్నపిల్ల పైకిచూచింది. ఆ పిల్ల 'విట్యా'కు చెల్లెలవుతుంది. పేరు 'నీనా'. ఆమెకు కాలి మడమమీద దెబ్బతగిలింది. అందువల్ల పారిపోతానికి వీలుచిక్కక పొయ్యిచాటున ఆ విధంగా దాక్కుంది.

ఆ గ్రామపు విషాదగాథ ప్రపంచానికి తెలియజేయటానికి 'నీనా' ఒక్కర్తీమాత్రమే మిగిలింది.

ద హ నం

జూను 22 వ తేది. ఎండాకాలపు పగలు.

'పలంగా' ప్రాంతంలోని శిశు రక్షణశాలలో సుమారు రెండు వేలమంది పిల్లలంటారు. అలవాటు ప్రకారం పిల్లలంతా ఆనందంతో ఆరోజుకూడా ఆడుకుంటున్నారు.

హఠాత్తుగా ఆకాశంలో జర్మను విమానం కనబడింది. పెద్ద రొదన చేసుకుంటూ ఆ ప్రాకారంపైకి వచ్చి బాంబులు వెయ్యసాగింది. పిల్లలంతా యెక్కడ వీలైతే అక్కడ దాక్తున్నారు. కావి వారిని తుపాకిగుండ్లు, బాంబు ముక్కలు తరుముతూనే వున్నవి. అడివిలోకి పారిపోతున్నా, యింటిప్రక్కన నక్కినా

గూడా విడవటంలేదు. పారిపోతుండగా 'జిలూటీ' అన్న పిల్లకు బాంబుదెబ్బ తగిలి రెండుకాళ్ళూ యెగిరిపోయినవి. క్రింద పడి వున్న యేడు సంవత్సరాల 'ఇల్జా' అన్న పిల్లదగ్గరకు ఆ పిల్ల అక్క 'మరిటా' వచ్చి. "ఇల్జా త్వరగా రా. పారిపోదాం" అన్నది. కాని 'ఇల్జా' పారిపోయే స్థితిలోలేదు. కణతమీద దెబ్బ తగిలింది.

పసిల్లలనుంచిన మేడభాగం నిప్పంటుకున్నది. ఒక్క క్షణ మాలో మంటలు చుట్టూ ఆవరించేసినవి. లోపలనున్న పిల్లలు బయటికి రావటానికి అవకాశమే లేకపోయింది. కిటికీలోనుంచి పిల్లలు ఖంగారుపడుతూ తిరగటం కనుపిస్తున్నది.

అక్కడినుంచి దూకటానికి భయపడుతున్నారు. మంటలు పైపైకి లెగుస్తున్నవి. కిటికీలోనుంచి లోపలికిగూడా వెళుతున్నవి. పెద్ద పిల్లలుమాత్రం దూకేశారు. చిన్నపిల్లలంతా భయముతో యేడుస్తూ అక్కడే వుండిపోయారు.

"కాలి చచ్చిపోతారు. దూకెయ్యండి" అని క్రిందనున్నవారు కేకలుపేస్తూ పట్టుకోటాకి చేతులుచాచారు. కాని లాభంలేకపోయింది. ఇంతలో మేడ కప్పు కూలిపోయి, వాళ్ళ నందర్నీ కడుపున పెట్టుకున్నది.

మంట లిప్టంలేకపోతే నీళ్ళేగతి

ఎర్ర సైనికులు తరుముకువస్తుంటే వెనుకకు పారిపోతూ హిట్లరు సైనికులు 'మయోసాయిడోవో' గ్రామంలోని ఇండ్లన్నీ తగులబెట్టేశారు.

గ్రామమంతా అల్లకల్లోలమైపోయింది. ఎవరి సామానును వారు కాపాడుకోటానికి పరుగెత్తసాగారు. పిల్లల్నీ, పశువుల్నీ రక్షించుకోటానికి ఆదుర్దా పడుతున్నారు. పీధులలోని రెండు

ప్రక్కల యిళ్ళు తగులబడిపోతుండడంచేత వీధిలో నడువటానికిగూడా శక్యం గాకుండా వుంది.

ఒక రైతువదుచు అప్పుడే పొలంనుంచి వస్తూంది. పొలానికి పోయేముందు తన నలుగురు పిల్లల్ని, యింటిలోపెట్టి తలుపులు వేసింది. ఇప్పుడాయిల్లు నిప్పంటుకున్నది. తలుపు తియ్యటానికి వీయలేదు. కిటికీ అద్దం పగులగొట్టేసింది.

కిటికీ సమీపంలోనున్న యిద్దరు పెద్దపిల్లలు చేతులుచాచారు, వాళ్ళను వీధిలోకి మోసుకుపోయి ఒకచోట నిలబెట్టి,

“ఇక్కడేవుండండి. ఒక్క ఉణంలో వచ్చేస్తాను” అంటూ మళ్ళా పరుగెత్తింది తక్కిన యిద్దర్ని తీసుకురాను. ఆ పిల్లలు పొగలో ఉక్కిరి బిక్కిరి అయిపోయినారేమో, తల్లి యెంత పిలిచినా పలుకలేదు.

అందువల్ల కిటికీలోనుంచి లోపలికురికింది. అదే సమయములో యిద్దరు జర్మను సైనికులటు వచ్చారు. వీధిలో నిలుచున్న యిద్దరు పిల్లల్నిచూచి నదివేపు యీడ్చుకుపోయారు. యిద్దరు పిల్లల్ని నదిలోకి విసిరివేసి, వారు మునిగిపోతుండగా “మంటలలో చాపటానికి యిష్టంలేకపోతే నీళ్ళల్లోపడి చావండి” అంటూ యిద్దరు సైనికులు నవ్వుకున్నారు.

గు రి

‘బెలీరాస్ట్’ గ్రామంలో జర్మను సైనికులు వన్నెందు సంవత్సరాల ‘వోల్డ్యా’ను యింటి కప్పుమీద గురిగా కూర్చోబెట్టి, మెషిన్ గన్ తో కాల్చారు. ఆ పిల్లవాడి దేహమంతా జల్లెడలాగు తూట్లు పడిపోయింది.

‘వోస్ క్రెసెన్కా’ అను గ్రామంలోకూడా పిల్లలు సైనికులు యిదేవిధంగా చేశారు. అక్కడ మూడేళ్ళ పిల్లవాడిని గురిగా పెట్టుకుని తుపాకులకాల్చి ఆనందించారు.

చిత్రవధ

‘మొఘలెన్, ప్రాంతంలోని ఖోలమ్, అను గ్రామంలో జర్మన్లు ఆశ్రయం తీసుకున్నారు. ఈ గ్రామంలో ‘అక్సినోవా’ అనే పదహారేళ్ళపడుచు వుండేది. ఆమె జర్మన్లకు యే విధమైన అపకారంచేసిందీ యెవ్వరికీతెలియదు. మొత్తానికి వారి కోపానికి మాత్రం గురియైనది.

ఆమెను యేవిధంగా చిత్రవధ చేసినదీ, గ్రామస్తులందరూ ప్రత్యక్షంగా చూచారు. గ్రామానికి సమీపంలోనున్న అడివిలోకి ఆ పిల్లను యీడ్చుకుపోయారు. దగ్గర దగ్గరలో నున్న రెండు పొడుగాంటి చెట్లను త్రాళ్లువేసి క్రిందికి వంచారు.

ఆ తర్వాత నిస్సహాయురాలైన ఆ పడుచును చెట్లదగ్గరికి లాక్కుపోయారు. జర్మనులనేకులు తమ బలంకొద్దీ రెండు చెట్లనూ మరీ క్రిందికి వంచారు. ఆ పిల్లను భూమిమీద పడుకో బెట్టి రెండు కాళ్ళూ రెండు చెట్ల చివర్లకు గట్టిగా కట్టేశారు. ఆ కట్టిన త్రాళ్లు బలంగా వున్నదీ లేనిదీ, పడేపడే పరీక్ష చేసుకున్నారు. అంతా సిద్ధమైనతర్వాత జర్మను ఆఫీసరు పూర్తిచెయ్య వలసినదన్నట్టు చెయ్యివిసిరాడు.

ఒక్క ఊపుతో రెండుచెట్లూ లేచిపోయినవి. పిల్లగతి? మధ్యకి రెండు ముక్కలుగా చీలిపోయింది.

బడికి పోయారు ?

‘కెర్చ్’ చాలా అందమైన పట్టణం. జనాభాగూడా ఎక్కువ గానే ఉన్నది.

జర్మన్లువచ్చిన కొంతకాలానికి ఒక ఆజ్ఞనిచ్చారు; పట్టణం లోని పిల్లలందరూ బడికి చదువుకోటానికి రావలసినదిగా. భయంవల్ల ఈ ఆజ్ఞనుపాలిస్తూ, రెండువందల నలభై మైదుగురు

తల్లులు తెల్లవారకముందే తమతమ పిల్లలను లేపి బడికిపంపించారు.

అప్పటికింకా వీధులన్నీ నిశ్శబ్దంగా వున్నవి. అసలే జర్మన్ లంటే పిల్లలకు భయం. అందులో వారిదగ్గర చదువుకోవటమంటే యేం ఉత్సాహం వుంటుంది? బిక్క మొగాలువేసుకుని బడికి వెళ్ళారు.

సాయంత్రం దాకా ఆ పిల్లల తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలు యింకావస్తారనుకుంటూ యెదురుచూడసాగారు. కాని యెప్పటికీ రారు. బడికి వెళ్ళి తాళాలువేసియున్న తలుపులమీద పడి యెంత బాదినా జవాబు లేకపోయింది. నెత్తినోరూ కొట్టుకుని యేడ్చారు. కాని యేమీ లాభం లేకపోయింది. పిల్లలు యెక్కడా కనబడలేదు. ఏమైనదికూడా తెలియలేదు.

తర్వాత కొంతకాలానికి పిల్లలసంగతి తేలింది. పట్టణానికి కొంతదూరంలో ఒక పెద్దగుంటలో రెండువందల నలయ్యైభైదుగురి పిల్లలశవాలు కనుపించినవి. అదే జర్మన్లబడి గాబోలు!

తల్లి ప్రేమ

‘మరియా’ స్వగ్రామం ‘డోనెట్ట’. జర్మన్లు ఆమె పదిహేదేళ్ళ కూతుర్ని కాళ్ళదేతులు బంధించి, పిల్లచుట్టు యెందుగడ్డివేసి నిప్పంటించు” అని ఆజ్ఞాపించారు.

తల్లి మూర్ఛపోయింది.

అంతటజర్మన్లు తామే ఆపిల్లచుట్టూ గడ్డివేసి నిప్పంటించారు.

తల్లికి తెలివిరాగానే చుంటలలోకి ఉరికి. పిల్లను బయటికి లాగివేసింది. కాని జర్మన్లు తల్లినిపట్టుకుని ప్రాణాలుపోయేదాకా తుపాకి మడిమలతో బాదారు. పిల్లని తుపాకితో కార్చేసి తిరిగి మంటల్లో పారేశారు.

ముగ్గురే మిగిలారు

‘కొసిజినా’ అన్న రైతుపడుచుకి యెనమందుగురు పిల్లలు.

సోవియట్ రష్యాలో స్త్రీకి యెంతమంది పిల్లలుంటే అంత గౌరవపాత్రురా లాతుంది. అంతేగాకుండా ప్రభుత్వంగూడా ఆ పిల్లలపోషణకై. తల్లులకు ధనసహాయంచేస్తుంది.

పిల్లలంతా ఒక్కసారే ఆ రోజుభోజనానికి కూర్చున్నారు. తల్లి వడ్డిస్తుంటే పిల్లలు ఆనందంగా మాట్లాడుకుంటున్నారు. ఇల్లంతా యెంతో కళకళలాడుతూవుంది.

ఆ సమయంలో ఒక జర్మను సైనికోద్యోగి అటు పోతూ యీ దృశ్యం కిటికీలోనుంచి చూచాడు. కళ్లు కుట్టినవి గాబోలు. ఒక చేతిబాంబు తీసుకుని యింట్లోకి విసిరాడు.

ఎనమందుగురు పిల్లల్లో ముగ్గురే మిగిలారు — కోల్యా, కాట్యా, వాస్యా.

ద య !

‘లొటోషిన్’ జిల్లాలో ‘కొలిట్స్యినా’ అను గ్రామం వుంది. ఆ గ్రామంలో ‘కిసిలెవ్’ అనునతడి యింట్లో కొందరు జర్మనులు చొరబడి,

“తక్షణం బయటికి వెళ్ళిపోండి” అని ఆజ్ఞాపించారు.

‘కిసిలెవ్’ తన పెండ్లాన్ని, పసిపిల్లల్నీ చూపిస్తూ, “ఈ సమయంలో యెక్కడికి పోగలం? చలికి చచ్చిపోతాం” అన్నాడు.

“ముందు బయటికి నడవండి” అని జర్మను ఆఫీసరు మళ్ళీ గద్దించాడు.

‘కిసిలెవ్’ యింకా వేడుకున్నాడు. “పోనీ, యీ రాత్రికన్నా యిక్కడ వుండనివ్వండి. తెల్లవారే వెళ్ళిపోతాం” అని ప్రాధేయ పడ్డాడు.

జర్మను ఆఫీసరు ఒక సైనికుడికి యేదో చెప్పాడు. వాడు వెళ్ళి పోయాడు. తమపై దయచూపుతారేమోనని ‘కిసిలెవ్’ ఆతుర తతో యెదురు చూడసాగాడు.

కొంతసేపటికి సైనికుడు ఒక పెట్రోలు డబ్బాతోను, అగ్గి పెట్టెతోను తిరిగివచ్చాడు.

“మీకు చలివేస్తుందిగదూ? సరే చలి కాగుదురుగాని” అంటూ వారిమీద పెట్రోలుచల్లి నిప్పుపుల్లతో అంటించాడు. ముగ్గురూ మంటలలో కాలిపోతూ యెగురుతున్నారు. జర్మన్లు పైగా తలుపు బిగించేశారు.

చివరికి ఇల్లుగూడా అంటుకుంది. చుట్టుపట్లవారంతా యిల్లు కాలిపోవడం చూచి, ఆర్పటానికి వచ్చారు. మంటలలోనుంచి కాలిపోతున్నవారి కేకలు వినిపించినవి. కాని జర్మన్లు ఆ ప్రజలను మంటలు ఆర్పనివ్వకుండా ఆపివేశారు.

పూర్తి కుటుంబం నాశనమైపోయింది:..... నాజీ మృగాల దయ !!

పి చ్చి ది

ఒక రైతుని, యిద్దరు పిల్లల్ని ఆడవిలోనుంచి తీసుకు వచ్చారు. పాశును కాల్చి చంపివేయటానికి తీసుకుపోతుండగా యెవరో గుర్తుపట్టి “వన్యః” అని ఆశ్చర్యపోయారు.

‘వన్య’ ముందు నడిచాడు. అతనివెనుక తండ్రి. తండ్రిని పట్టుకొని చిన్నకొడుకు ‘విట్యా’వస్తున్నారు. ‘విట్యా’ “అమ్మా,

అమ్మా" అని మాటిమాటికి యేడుస్తున్నాడు. తమ్ముడిని యేడ్వ వద్దని 'వన్యా' మందలిస్తున్నాడు.

ఆ ముగ్గురివేపు మెషినుగన్నుతో కాలూరు, 'విట్యా' తల తునకలై పడిపోయింది. పెద్ద కొడుకు, తండ్రి యింకా కొన వూపిరితో వుండగా, వారి ప్రాణాలు పూర్తిగా తీసెయ్యవలసిన దని ఆఫీసరు ఆజ్ఞాపించాడు.

ఆరు రోజులవరకూ ఆ శవాలు అక్కడేవున్నవి. అక్కడ ఒక బోర్డు పాతించి దానిమీద యిలా వ్రాశారు;

"కమ్యూనిస్టులవటంచేత చంపబడ్డారు."

భర్త, పిల్లలు యెప్పటికీ రాకపోవటంచేత తల్లి వెతుకు కుంటూ బయలుదేరింది. అక్కడి రైతులందరూ, జర్మన్లు కొందరు కమ్యూనిస్టులను కాల్చి చంపేశారనీ, వారి శవాలు మంచులో పడి వున్నవనీ చెప్పారు. దానికి తల్లి "కమ్యూనిస్టుల వూసు నాకెందుకు. నా పిల్లల్ని నేను వెతుకుకుంటున్నా"నన్నది.

ఐనప్పటికీ యెందుకైనా మంచిదని వారావిడను అక్కడకు తీసుకుపోయి చూపించారు.

ఆ శవాలుచూచి ఆమె మాట్లాడలేదు దుఃఖాతిశయంతో ఆమె మనస్సు చెదిరిపోయింది. పగలంతా ఒక దారి తెన్ను లేకుండా తిరుగుతుంది. అటుతర్వాత అడివికోకి పోతుంది.

ఆమె యిప్పుడు మన వ్రపంచంలో లేదు. ఒకానొకప్పుడు భర్త, యిద్దరు కొడుకులు వుండేవారని గుర్తు. వాళ్ళకోసం రాత్రింబగళ్ళు వెతుకుతుంది. ప్రతి పొదలోనూ, ప్రతి చిన్న రంధ్రములోను వెతుకుతుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు చిన్నకొడుకు 'అమ్మా, అమ్మా' అని పిలిచినట్టు భ్రమపడతాది.... ఎల్లప్పుడు ఆమె పిల్లలకోసం, భర్తకోసం పిచ్చెత్తి తిరుగుతుంటది.

ప్రతికారం

‘జ్ఞోబిన్’ ప్రాంతంలో ఒక గుమాస్తా వంశాన్నంతటినీ జర్మను చిత్రవధచేసి ప్రాణాలు తీసేశారు. అతణ్ణి, అతడి తల్లిని, భార్యని, చెల్లెల్ని. ఇద్దరు కూతుళ్ళని బై నెట్లతో పొడిచి చంపారు. ఆ కుటుంబములో మిగిలినదల్లా పద్నాలుగేండ్ల ‘సాషా’ ఒక్కడే. ఆ దారుణకృత్యం జరిగినప్పుడు ఆ పిల్లవాడు బడిలో వుండిపోయాడు.

‘సాషా’ యింటికి వచ్చేటప్పటికి ఆ భయంకరదృశ్యం కనుపించింది. అతడు యేడ్వలేదు; ఎవ్వరితోనూ యేమీ అనలేదు. కొంతసేపు తదేకద్యానంతో ఆ దృశ్యాన్నిచూచి, బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

కొన్ని రోజులు గడిచినతర్వాత ఒకనాడు వీధివెంట జర్మను యుద్ధ సామగ్రితో కార్లు, టాంకులు మొదలైనవి వెళుతున్నవి. ఒక కుర్రవాడు పీధి ప్రక్కగా నిలబడి అంతా చూస్తున్నాడు. కొంతసేపటికి ఆ ప్రాంతంలోకి జర్మను ఆఫీసర్లందరు వున్న కారు వచ్చింది. ఆ పిల్లవాడు ఒక చేతిబాంబు చటాలున దాని మీదికి విసిరాడు. ఆఫీసర్లంతా నాశనమైపోయారు.

కుర్రవాడు - సాషా - గూడా దెబ్బతిని పడిపోయాడు. జర్మను సైనికులు పిచ్చెత్తినట్టయిపోయి ఆ కుర్రవాడిని ముక్కలు ముక్కలుగా చీల్చేశారు.

జర్మను యుద్ధఖయదీలు వీటిని ఖాయపరచారు.

‘జూసిఫ్, - కార్పొరల్, 7 వ కంపెనీ, 19 ఇన్ ఫెంటరీ రిజిమెంటు - ఈ విధంగా వ్రాస్తున్నాడు.

“జర్మను సైనికులు ప్రజలకుచేసిన అఘాయిత్యాలు చూచిన తర్వాత అంతటి నైచ్యానికి ప్రపంచంలో మరెవ్వరూ పాల్పడరని

నాకొక అభిప్రాయం యేర్పడింది. ప్రజలకున్న సర్వస్వాన్నీ, చివరికి వారి ఆహారపదార్థాలు. గుడ్డలతోసహా దోచుకుంటారు. ఒకతల్లి ముగ్గురు పిల్లలు తమవస్తువులను వారికివ్వటానికి నిరాకరించినందున వారిని నిర్ధాక్షిణ్యంగా చంపివేశారు. నీరుగూడా గడ్డకట్టుకుపోయే చలిలోకి పసిపిల్లల్ని తోలేసేవారు.”

‘జాన్ కొవర్ - సైనికుడు, 12.వ కంపెనీ, 482 ఇన్ ఫెంటరీ రిజిమెంటు - ఈ విధంగా వ్రాస్తున్నాడు.

“జూలై 18 వ తేదీన మమ్ములను కొంత విశ్రాంతికై, ‘జిటోమిర్, గ్రామానికి కొద్దిదూరంలోనున్న ఒక గ్రామానికి పంపించారు. అక్కడ ఒక యింటిలో ఒక పక్కమీద ఒకస్త్రీ చచ్చిపోయి పడివుండటం చూచాము. భూమిమీద కొద్దిదూరంలో మరొక శవం పడివున్నది. ఆప్రక్కన ఒక పిల్ల గాయాలనుంచి రక్తంకారుతూ పడివుంది. ఆమె గాయాలకు కట్టుకట్టటానికి జర్మన్లు ఆటంకపరిచారు. రక్తమంతాపోయి చివరికాపిల్ల ప్రాణాలు విడిచింది.”

శిశుహంతకుల
చరిత్ర

40

ప్రజాశక్తి ప్రెస్,
బెజవాడ.

మదమ ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA125B114
పుస్తకం పేరు	శిశు మాతకులు
తారీఖు	30/10/24
ముందు అట్ట	NO
వెనుక అట్ట	NO
మొత్తం పేజీలు	45
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
భాగ పేజీలు	NO
MISSINGS	NO
తయారు చేసినది	Vedavathi
పేజీలు విడదీసినది	Vedavathi
SCAN	PRATHYUSHA
పరీక్ష చేసినది	ROHITH
పేజీలు సరిచూసినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	GOOD